

Voorstel aan : Gemeenteraad van 23 april 2012
Door tussenkomst van : Raadscommissie van 3 april 2012
Nummer :
Onderwerp : Jongerenparticipatie gemeente Haren
Bijlage(n) : 1. Quicksan jongerenparticipatie Haren
2. Concept raadsbesluit

Samenvatting : We willen jongeren, in de leeftijd van 12 t/m 25 jaar, op een concrete wijze betrekken bij voor jongeren aansprekende projecten/beleid. Daarvoor hebben we een onderzoek laten doen naar verschillende vormen van jongerenparticipatie. Op basis daarvan geven we advies over de inzet van de middelen van jongerenparticipatie in de gemeente Haren.

Voorgestelde beslissing : Inzetten op vormen van jongerenparticipatie op projectmatige basis zoals de Dag van de lokale democratie, het gebruik van sociale media, politiek maatschappelijke stages en jongerenpanels en de uitwerking van een jongerenraad staken.

Aanleiding

Aanleiding tot dit raadsvoorstel is onze wens om jongeren op een vernieuwende, actieve en interactieve manier te betrekken bij de gemeente Haren. Uw raad heeft voor jongerenparticipatie vanaf 2012 structureel € 7.000,- ter beschikking gesteld.

Wij hebben in het voorjaar van 2011 de opdracht uitgezet om een quickscan te doen naar de diverse vormen van jongerenparticipatie. Met dit voorstel informeren wij u over het proces tot nu toe en doen wij een voorstel over hoe verder te gaan met jongerenparticipatie. Voor inhoudelijke informatie over de verschillende vormen van jongerenparticipatie en de ervaringen vanuit andere gemeenten, verwijzen wij u naar de bijlage Quick Scan jongerenparticipatie Haren.

Collegemanifest

In het collegemanifest hebben wij het volgende over jongerenparticipatie geschreven: *“De gemeentelijke adviesraden zoals de Milieuadviesraad, de WMO-adviesraad en de toekomstige jeugdraad zijn verankerd in het inhoudelijk proces. Ze vormen een expertisecentrum en/of luis in de pels. Het verwerken van de adviezen is voor de gemeenteraad controleerbaar. Een voorstel gaat pas naar de raad als het advies is bijgevoegd en de reactie van het college op het advies is verwerkt. Bij alle adviezen vindt terugkoppeling plaats en als de adviezen niet worden overgenomen, wordt dit met valide argumenten uitgelegd.”*

Jongerenraad

Onze voorkeur ging in eerste instantie uit naar een jongerenraad. Uit de Quick Scan blijkt echter dat een klassieke jongerenraad een aantal nadelen heeft die niet in verhouding staan met de voordelen. In het navolgende zullen we dit toelichten. Tevens zullen we een vergelijking maken met een aantal andere vormen van jongerenparticipatie.

Een klassieke jongerenraad vraagt een flinke ambtelijke ondersteuning. Zeker in de beginfase moeten de jongeren intensief begeleid worden. Het gaat hier om medewerkers van het team Communicatie en van andere afdelingen (met name Ontwikkeling). Wanneer je jongeren laat participeren, hetzij gemeentebreed hetzij op projectmatige basis, dan is er ook een bredere ambtelijke begeleiding nodig. Ten tweede trekt een klassieke jongerenraad een veelal hoogopgeleide en politiek geïnteresseerde jongeren. Daarmee wordt de afspiegeling van de doelgroep onvoldoende gewaarborgd. Het is voor het functioneren van de jongerenraad zelf ook goed wanneer er jongeren van diverse opleidingen in zitten. In de praktijk is dit lastig te bewerkstelligen. Ten derde kent de gebruikelijke jongerenraad een structurele opzet. Jongeren willen graag hun mening geven en dat op incidentele basis, gekoppeld aan specifieke onderwerpen doen. Een klassieke jongerenraad is nogal institutioneel, terwijl wij juist willen zoeken naar nieuwe vormen om jongeren bij ons beleid te betrekken. Daarnaast willen wij met een adviesraad voor jongeren geen specifiek doelgroepenbeleid in het leven roepen. Wij zijn van mening dat dit aspect met de WMO-adviesraad voldoende wordt afgedekt.

Bruikbare opties

Beter bruikbare opties wat betreft jongerenparticipatie zijn in onze visie het organiseren van de Dag van de lokale democratie, politiek maatschappelijke stage, jongerenpanels en het gebruik maken van social media. Dit zullen we nader uitwerken.

Jongerenpanel

Een belangrijk verschil van een jongerenpanel met een klassieke jongerenraad is dat het jongerenpanel wordt ingezet op projectbasis bij specifieke onderwerpen en niet voor de gemeente in algemene zin. Hier zijn op diverse plekken goede ervaringen mee opgedaan.

Van de andere vormen van jongerenparticipatie is naar onze mening een aantal niet geschikt voor de gemeente Haren. Dit heeft onder andere te maken met de kosten en die daar aan verbonden zijn en met de benodigde ambtelijke inzet.

Een aantal vormen die worden georganiseerd door (commerciële) bedrijven vallen af vanwege de hoge kosten. Bij de indirecte vormen van jongerenparticipatie vallen de Jongin! site en de koppeling naar de site van het CJG af vanwege de hoge kosten. De koppeling van een site aan het CJG is niet geschikt voor participatiedoeleinden. Aan het bereik van het CJG onder jongeren wordt op dit moment op andere manieren gewerkt.

Dag van de lokale democratie

De Dag van de lokale democratie (voorheen de Wegwijsdag) werd tot en met 2010 door ons in samenwerking met het Zernikecollege en het Maartenscollege georganiseerd. Het doel van deze dag is de jongeren op de hoofdlijnen te leren hoe de lokale democratie werkt. Daarnaast leren de jongeren met welke doelgroepen de gemeente te maken heeft. Dit varieert van burgers tot politiek en van ambtenaren tot verenigingen. Op de Dag van de lokale democratie doen jongeren een klein onderzoek naar een actueel maatschappelijk thema. De uitkomsten daarvan moeten ze presenteren en in een raadsvergadering verdedigen. Het winnende project wordt uitgevoerd. Wij hebben dit een aantal malen georganiseerd en het was een groot succes. Er zijn ongeveer zes dagen aan personele uitzet mee gemoeid. Een punt van aandacht is de follow up. In 2012 is het thema 'lokaal gezondheidsbeleid', en worden de resultaten van deze dag gebruikt als input voor de nota lokaal gezondheidsbeleid die eind 2012 door de raad zal worden vastgesteld.

Politiek maatschappelijke stage

Een politiek maatschappelijke stage kan georganiseerd worden met behulp van het bedrijf Jongeren-participatie.nl en/of de welzijnsorganisatie Torion. Torion heeft voor Haren een stagemakelaar die koppelt tussen scholen en organisaties. Een initiatief van Torion is de website www.jijmij.nl. De jongeren lopen ook echt mee in de gemeente en op diverse afdelingen. De jongeren zijn dus erg actief bezig en daarnaast is het een goede bindingswijze tussen de gemeente en de jongere. Een nadeel van deze vorm van jongerenparticipatie is dat het een klein bereik heeft en dat ook hiervoor uiteindelijk voldoende ambtelijke ondersteuning moet zijn. De ambtelijke ondersteuning is beperkt wanneer het bureau Jongeren-participatie.nl wordt ingeschakeld, maar dan zijn de kosten hoger. Voor Haren kan het een oplossing zijn om te kiezen voor een kleinschalige politiek maatschappelijke stage en die vervolgens ook zelf te organiseren.

Social media

Een andere, mogelijk aanvullende optie is het aanmaken van een account op social media. Veel jongeren zijn actief op social media, in theorie heeft dit middel dus een groot bereik. Op de diverse social media, zoals Hyves en Facebook, is het mogelijk om onderwerpen of nieuws te plaatsen, foto's te plaatsen en ook reacties te ontvangen op wat op de site wordt gezet. De mogelijkheden zijn dus groot. Er is ook een aantal aandachtspunten voor het participeren op social media. Ten eerste moet de informatie actueel worden gehouden. Wanneer de actualiteit onvoldoende wordt gewaarborgd, zal de belangstelling voor de site vervagen. Een voorwaarde voor het actueel blijven is personele inzet. Een moderator moet in de gaten houden wat voor reacties er komen en of er ook op gereageerd moet worden. Hoeveel tijd hiervoor nodig is, valt nu nog niet te zeggen.

Conclusie

Wij zijn van mening dat we voor een goede jongerenparticipatie goed moeten kijken naar de aard van het project waarin we jongeren willen laten participeren. Een project dat jongeren erg aanspreekt, verleidt ze eerder tot participatie. Voorbeelden van dergelijke projecten kunnen zijn de verhuizing van het Zernike college, lokaal gezondheidsbeleid of een plan van aanpak jeugd & alcohol. Daarnaast betrekken we jongeren op incidentele basis bij de invulling van de openbare ruimte, bijvoorbeeld bij de realisatie van ontmoetingsplekken voor jongeren. We zoeken daarbij naar vernieuwende vormen.

Na het bepalen of een project geschikt is voor jeugdparticipatie, moeten de jongeren benaderd worden. Dit benaderen kan via 'smaakmakers', bekende jongeren die een voorbeeld zijn voor anderen en die anderen ook weten te motiveren om ergens aan deel te nemen. Hierbij kunnen wij gebruik maken van de social media, contacten bij Torion, jongerenafdelingen van politieke partijen en eventueel onze contacten bij onderwijsinstellingen zoals het Zernikecollege en het Maartenscollege. Centraal staat een benadering van jongeren op een voor hun aansprekende en interactieve manier.

De grote kunst van deze vorm van jongerenparticipatie is dat het ook zoveel mogelijk door de jongeren moet worden georganiseerd, de gemeentelijke organisatie kan hierbij een faciliterende rol spelen. We willen dit werkendeweg ontwikkelen.

Deze wijze van participatie moeten we verder onderzoeken:

1. Hoe staat de jeugd van de gemeente Haren tegenover dit idee, willen ze hier dieper op in gaan, weten ze zelf eventuele 'smaakmakers' (mensen die een groep jongeren kunnen motiveren om iets te doen of ergens aan deel te nemen).
2. Wat zijn aansprekende projecten voor jongeren (bijvoorbeeld ontmoetingsplekken, verhuizing Zernike).
3. Welke jongeren kunnen we benaderen om de jongeren te bewegen zich uit te laten over dit onderwerp (politieke partijen, actieve jongeren).
4. Welke rol kunnen scholen spelen in dit proces. Jongeren die advies geven hoeven niet beslist in Haren te wonen, zolang maar wel duidelijk wordt gemaakt dat het om een project in Haren gaat.
5. Wat is er nodig om de smaakmakers te faciliteren, zelf niet organiseren, maar ondersteunen bij het organiseren.

Bij de mobilisatie van de jongeren kunnen sociale media betrokken worden, bij het verspreiden van het bericht en de voorziening van nieuwe informatie.

Voorstel

Wij stellen u dan ook voor om in te zetten op vormen van jongerenparticipatie op projectmatige basis zoals de Dag van de lokale democratie, het gebruik van sociale media, politiek maatschappelijke stages en jongerenpanels en de uitwerking van een jongerenraad te staken.

Haren, 6 maart 2012

burgemeester en wethouders,

secretaris

burgemeester